

METAMERKKI: Digiyhdenvertaisuudenedistäjä

Henkilökohtaisen avun digitaidot -osaamismerkistö

Metamerkin saavuttaa, kun on suorittanut alla olevat perusmerkit. Jokaista merkkiä varten on oma hakemus, millä osaaminen osoitetaan.

Osaamisen osoittaminen voi sisällyttää sen, että osaamismerkin suorittaja saa ohjausta kysyttäessä.

Osaamismerkkien myöntäjät saavat oikeat vastaukset pyytämällä JHL-opistolta kurssit@jhl.fi

OSAAMISMERKKI	OSAAMISTAVOITE Merkin suorittanut osaa:	OSAAMISEN OSOITTAMINEN hakemuksen tehtävät	ARVIOIJAN OHJEET
Asiointiavustus	<ul style="list-style-type: none"> Tunnistaa digitaalisen avustamisen eettiset näkökulmat Tunnistaa ja osaa erottaa avustamisen, puolesta-asioinnin ja digituen toimintaperiaatteet toisistaan	<p><u>Tehtävä 1:</u> Mieti digitaalisen avustamisen eettisiä periaatteita. Kirjoita kaksi (2) digitaaliseen avustamiseen liittyvää eettistä haastetta.</p> <p><u>Tehtävä 2:</u> Tutustu avustamisen, puolesta-asioinnin ja digituen periaatteisiin. Vastaa kysymykseen: Valitse kolme (3) oikeaa vastausta:</p> <ol style="list-style-type: none"> Viranomaisilla on velvollisuus tukea omien palveluiden käytössä. Viranomaiset tarjoavat digitukea omien palveluiden käyttöön Edunvalvonnassa olevan henkilön asioista vastaa nimetty edunvalvoja Digituessa voit saada apua rikkimenneen laitteen korjaamiseen Puolesta-asiointi tarkoittaa asiointia toisen henkilön tai yrityksen puolesta. Puolesta-asiointiin oikeuttaa huoltajuus, valtakirja tai edunvalvontapäätös Kaikki suomalaiset organisaatiot antavat Suomi.fi palvelun kautta puolesta-asiointi oikeudet	<p><u>Tehtävä 1:</u> Vastaus on hyväksytty, kun hakija on kirjoittanut kaksi (2) asiaa, jotka koee eettisesti haastaviksi digitaalisessa avustamisessa. Vastaukset ovat yksilöllisiä, joten täsmällistä oikeaa vastausta ei voi määritellä.</p> <p>Lisämateriaali:</p> <ul style="list-style-type: none"> Henkilökohtaisen avun eettiset periaatteet http://www.assistentti.info/images/assistentti.info/print_assistentti_eettiset_01092010.pdf Vammaispalvelulaki https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1987/19870380#P8c <p><u>Tehtävä 2:</u> Oikeat vastaukset Vastauksen tulee olla 100 % oikein</p>

			<p>Lisämateriaalit: Puolesta-asiointi</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.suomi.fi/ohjeet-ja-tuki/tietoa-valtuuksista/toisen-henkilon-puolesta-asiointi • https://thl.fi/fi/web/tiedonhallinta-sosiaali-ja-terveysalalla/tiedonhallinnan-ohjaus/sote-yhteinen-tiedonhallinta/puolesta-asiointi • https://www.kanta.fi/ammatillaiset/puolesta-asiointi <p>Digituki</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://dvv.fi/digituki • https://www.suomi.fi/kansalaiselle/oikeudet-ja-velvollisuudet/digituki-ja-hallintopalvelut/opas/digitukea-asiointiin-ja-laitteiden-kayttoon/digituki/palvelut
--	--	--	---

OSAAMISMERKKI	OSAAMISTAVOITE Merkin suorittanut osaa:	OSAAMISEN OSOITTAMINEN hakemuksen tehtävät	ARVIOIJAN OHJEET
Yhdenvertaisuus	<ul style="list-style-type: none"> • Tunnistaa ja ymmärtää yhdenvertaisuuden periaatteet • Tunnistaa saavutettavuuden periaatteet 	<p><u>Tehtävä 1:</u> Tutustu yhdenvertaisuuden periaatteisiin. Vastaa kysymykseen. Valitse yksi (1) oikea vastaus.</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Suomen perustuslaissa yhdenvertaisuuden periaate viittaa sekä syrjinnän kieltoon että ihmisten yhdenvertaisuuteen lain edessä b) Yhdenvertaisuudella voidaan määritellä tarjottavan erilaisia palveluita eri ikäisille tai eri maalaisille ihmisille c) Yhdenvertaisuuteen liittyy aina yksittäisesti sovitut asiat, yhdenvertaisuuteen ei ole olemassa velvoittavaa lakia d) Viranomaisilta ei ole veloitetta vaatia yhdenvertaisuutta <p><u>Tehtävä 2:</u> Tutustu saavutettavuusvaatimukseen. Vastaa kysymykseen. Valitse kaksi (2) oikeaa vaihtoehtoa:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Jos verkkosivulla on väriin perustuvaa tietoa tai toiminnallisuuksia, se riittää saavutettavuuden näkökulmasta hyvin b) Saavutettavuus on esteettömyyttä digitaalisessa maailmassa c) Facebookissa on tekoälyyn perustuva automaattinen kohteentunnistus, joka voi tuottaa automaattisen vaihtoehdoisen tekstin eli kuvailla kuvan sisältöä näkövammaisille apuvälinekäyttäjille. Teksti on aina täydellisesti oikein tuotettua, eli voit luottaa tekoälyn tuottamaan tekstiin täysin d) Vain viranomaisten täytyy kiinnittää huomiota saavutettavuuteen verkkosivujen rakentamisen yhteydessä 	<p>Tehtävä 1: Oikea vastaus: Vastauksen tulee olla 100 % oikein</p> <p>Tehtävä 2: Oikeat vastaukset Vastauksen tulee olla 100 % oikein</p> <p>Lisämateriaalit: Yhdenvertaisuus</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://yhdenvertaisuus.fi/mita-on-yhdenvertaisuus • https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141325 <p>Saavutettavuus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Saavutettavuus – yhdenvertaisuus digitaalisessa yhteiskunnassa https://www.youtube.com/embed/pFtXy50DvVE • Finlex. Laki digitaalisten palveluiden saavutettavuudesta https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190306 • Aluehallintovirasto https://www.saavutettavuusvaatimukset.fi/ • avustavat teknologiat

		e) Saavutettavuus on kokonaisuus missä huomioidaan tekniikka, helppokäyttöisyys ja sisällön ymmärrettävyys	https://papunet.net/saavutettavuus/avustavat-tekniologiat
OSAAMISMERKKI	OSAAMISTAVOITE Merkin suorittanut osaa:	OSAAMISEN OSOITTAMINEN hakemuksen tehtävät	ARVIOIJAN OHJEET
Helppokäyttötoimintojen osaaja	<ul style="list-style-type: none"> Tunnistaa ja osaa ottaa käyttöön digitaalisten laitteiden helppokäyttötoimintoja 	<p><u>Tehtävä 1:</u> Etsi laitteestasi jokin esiasennettu helppokäyttötoiminto. Ota kuvakaappaus käyttöönottovalikosta ja liitä se hakemukseen.</p> <p><u>Tehtävä 2:</u> Etsi laitteellesi sopiva ladattava helppokäyttösovellus. Tutustu sovellukseen ja sen käyttöperiaatteisiin. Kirjoita vastaukseksi tämän sovelluksen nimi ja sovelluksen tärkein ominaisuus mielestäsi.</p> <p><u>Tehtävä 3:</u> Helppokäyttötoiminnot ovat tarkoitettu vain erityisryhmille ja vaativat erityisluvan käyttöön. Onko väittämä totta vai tarua?</p> <ol style="list-style-type: none"> totta tarua <p><u>Tehtävä 4:</u> Valitse kaikki oikeat vaihtoehdot. Helppokäyttötoiminnoilla voi helpottaa:</p> <ol style="list-style-type: none"> lukemista tekstintuottamista selvännäkemistä puhelimien käyttöä näkemistä 	<p><u>Tehtävä 1:</u> Vastaus on hyväksytty, kun hakija on liittänyt kuvakaappauskuvan jostain helppokäyttötoiminnosta. Kuvan tulee olla käyttöönottovalikosta.</p> <p><u>Tehtävä 2:</u> Vastaus on hyväksytty, kun hakija on kirjoittanut helppokäyttösovelluksen nimen sekä sovelluksen tärkeimmän ominaisuuden</p> <p><u>Tehtävä 3:</u> oikea vastaus Vastauksen tulee olla 100 % oikein</p> <p><u>Tehtävä 4:</u> oikea vastaus Vastauksen tulee olla 100 % oikein</p>

OSAAMISMERKKI	OSAAMISTAVOITE Merkin suorittanut osaa:	OSAAMISEN OSOITTAMINEN hakemuksen tehtävät	ARVIOIJAN OHJEET
Teknologia ja tulevaisuus	<ul style="list-style-type: none"> Tunnistaa tekoälyn ja robotiikan haasteita ja mahdollisuuksia työssään 	<p><u>Tehtävä 1:</u> Katso videot. Pohdi tekoälyn ja robotiikan tulevaisuutta oman työn kannalta. Millaisia haasteita ja mahdollisuuksia teemaan liittyy. Kirjoita hakemukseen kaksi (2) haastetta ja kaksi (2) mahdollisuutta.</p> <p>Robotiikka: https://youtu.be/xskrq4QIMCA</p> <p>Tekoäly: https://youtu.be/m1qewCA0pOg</p> <p><u>Tehtävä 2:</u> Tutustu Chat GPT:hen. Valitse oikea vaihtoehto Chat GPT on:</p> <ol style="list-style-type: none"> Sosiaalisen median chat-palvelu, jossa voit käydä keskustelua eri vertaisryhmissä Tekoälyyn pohjautuva keskustelubotti Viranomaispalveluiden chat-kanava <p><u>Tehtävä 3:</u> Tekoäly näkyy vahvasti osana arkea. Missä asioissa tekoäly on avuksi päivittäisessä elämässä. Valitse oikeat vaihtoehdot. Tekoäly voi auttaa...</p> <ol style="list-style-type: none"> tekstintuottamisessa puheentunnistamisessa sosiaalisen median palveluissa kodinkoneiden toiminnoissa kuvantunnistamisessa musiikin kuuntelussa 	<p><u>Tehtävä 1:</u> Vastaus on hyväksytty, kun hakija on kirjoittanut hakemukseen vähintään kaksi (2) haastetta ja kaksi (2) mahdollisuutta liittyen tekoälyn ja robotiikan vaikutuksesta omaan työhön tulevaisuudessa. Vastaukset ovat yksilöllisiä, joten täsmällistä oikeaa vastausta ei voi määritellä.</p> <p>Lisämateriaali:</p> <ul style="list-style-type: none"> Teknologian vaikutus ihmiseen: https://youtu.be/YnYS-LKNE9VA <p><u>Tehtävä 2:</u> oikea vastaus Vastauksen tulee olla 100 % oikein</p> <p><u>Tehtävä 3:</u> Vastauksen tulee olla 100 % oikein</p>

OSAAMISMERKKI	OSAAMISTAVOITE Merkin suorittanut osaa:	OSAAMISEN OSOITTAMINEN hakemuksen tehtävät	ARVIOIJAN OHJEET
Laitteistot ja julkiset palvelut	<ul style="list-style-type: none"> • Tunnistaa mitä julkisella asiointipisteellä tarkoitetaan. • Osaa löytää oman lähialueen julkiset asiointipisteet, missä mahdollista saada tukea ja neuvontaa digipalveluissa • Osaa hakea ja löytää oman lähialueen ilmaisia digipalveluita. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etsi oman alueesi julkisia asiointipisteitä. Tutustu siihen, mitä palveluita asiointipisteillä tarjotaan. Vastaa kysymykseen, valitse kaksi (2) oikeaa vaihtoehtoa: <ol style="list-style-type: none"> a) Asiointipisteessä pystyy hoitamaan asioita sähköisesti, asiakkaiden käytössä olevien asiakaspäätteiden avulla b) Asiointipisteillä on mahdollista saada tukea ja neuvontaa asiointiin c) Asiointipisteillä korjataan erilaisia laitteita d) Asiointipisteillä peritään käyttömaksu e) Jokaisessa kunnassa tarjotaan täysin samanlaisia asiointipistepalveluita 2. Etsi oman alueen julkisista palveluista itseäsi kiinnostava ilmainen palvelu missä voit lainata tai käyttää jotain digitaalista laitetta. Ota kuvakaappaus kyseisen palvelun lainausohjeista eli siitä, miten voit lainata tai päästä käyttämään kyseistä laitetta. Liitä kuva hakemukseen. 	<p><u>Tehtävä 1:</u> Oikeat vastaukset Vastauksen tulee olla 100 % oikein</p> <p><u>Tehtävä 2:</u> Vastaus on hyväksytty, kun hakija on liittännyt hakemukseen kuvakaappaus kuvan lainausohjeesta: kuinka lainata jokin digitaalinen laite esimerkiksi kirjastosta.</p>